

Záverečný posudek pedagoga hlavního oboru
na studium Matouše Hejla

S Matoušem Hejlem jsem měl možnost studijně spolupracovat od druhého roku jeho bakalářského studia. Poznal jsem jej jako velmi muzikálního studenta kompozice, který byl vedle svých jazzem ovlivněných tvůrčích poloh výrazně zakotven v hudebním myšlení raného 20. století. Vzpomínám na jeho „schoenbergovský“ smyčcový kvartet, který mi učaroval svou výraznou dobovou atmosférou stříženou nepřehlédnutelnou dávkou jisté mladistvé melancholie.

Naše následná setkávání v průběhu příštích šesti let však byla pro mne překvapením, které pramenilo z výrazného kompozičního Matoušova obratu směrem k hledání nového kompozičního jazyka. To hledání by bylo možné charakterizovat jako ustanovování tvůrčího diskurzu mezi algoritmickými způsoby generování hudebního materiálu a jeho artikulací tradičními hudebními nástroji. Toto pozoruhodné napětí mezi výsostně uměleckými počítačovými procesy na straně jedné a přirozeným gestem hudebníka na straně druhé dalo – domnívám se – vzniknout nové autorově kompoziční metodě, která byla otištěna do řady skladeb zejména posledních tří let: Sine Pulses, A Group of Four, Kaleidoskop, či diplomní práce Anamnesis.

Budování nového kompozičního jazyka bylo po celou dobu studia provázeno obdivuhodnou intelektuální pílí, rozsáhlou rešeršní prací, naprosto nadstandardním studiem odborné literatury a zejména velkým kontextuálním zájmem studenta o široké vztahy, v jejichž centru se současná hudební kompozice v globálním měřítku nachází. Zcela nesporně patří mezi nejpracovitější studenty, které jsem doposud měl možnost poznat a který se zároveň na denní bázi podílel na bohatých aktivitách katedry ať už v roli autora, výzkumného asistenta anebo prostě člena komunity, kterou po dobu studia přijal za svou.

Kromě samotného studia byl po celou dobu aktivním umělcem na současné domácí improvizaci scéně, je autorem na objednávku vytvořených skladeb pro Český rozhlas, Deutschlandradio Kultur a laureátem několika kompozičních cen včetně ceny České filharmonie, pro níž právě dokončuje novou symfonickou kompozici. Jako autor filmové hudby si prozatím odnesl nominaci na Českého lva za film Ztraceni v Mnichově a podílel se na velkém množství dalších filmových projektů.

S obdivem jsem sledoval Matoušův boj o postžení složitých aspektů v poli mezi člověkem-umělcem a počítačem, které se staly hlavním předmětem jeho diplomního textu. Hejl se pustil do nelehkého interdisciplinárního terénu s vědomím, že opouští bezpečné domácí vody, ale zároveň s touhou poodkrýt srážkou různých metodologií a myšlenkových konceptů nové pohledy na současné techniky kompozice. Považuji jeho odvahu bez nadsázky za vysoce příkladnou, výsledky jeho úsilí za vysoce nadstandardní a přeji mu upřímně, aby byla jeho odvaha do budoucna motorem dalšího skladatelského a teoretického úsilí.

V Praze 7. září 2018-09-07

doc. Mgr. MgA. Michal Rataj, Ph.D.

